

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 3Csp/165/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6216206541
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Kamenská
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2017:6216206541.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudkyňou JUDr. Martou Kamenskou v spore žalobcov A/. Š. T., L.. XX. XX. XXXX, J. XXX XX D. XXX, J. C. T., L.. XX. XX. XXXX, J. XXX XX D. XXX, Q. E. T., L.. XX. XX. XXXX, J. XXX XX D. XX, K. S. T., L.. XX. XX. XXXX, J. XXX XX D. XX, všetci zastúpení Mgr. Andreou Legényovou, advokátkou so sídlom Komenského 3, 990 01 Veľký Krtíš, proti žalovanému TOMA úverová a leasingová, a. s., so sídlom Májová 1319, 022 01 Čadca, IČO: 36 664 090, o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a iné, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že Dohoda o uznaní dlhu, uzavretá medzi žalobcami a žalovaným dňa 31. 03. 2016 je **n e p l a t n á**.

II. Žalobcom sa **p r i z n á v a** proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podanou žalobou sa žalobcovia domáhali, aby súd určil, že Dohoda o uznaní dlhu, uzavretá medzi nimi a žalovaným dňa 31.03.2016 je neplatná a náhrady trov konania. V žalobe uviedli, že dňa 31.03.2016 uzavreli so žalovaným dohodu o uznaní dlhu, predmetom ktorej bolo uznanie dlhu zo zmluvy o úvere č. XXXXX, uzavretej žalobcami A/, B/ ako spotrebiteľmi a žalovaným ako dodávateľom. Z dôvodu, že žalobcovia A/ a B/ porušili svoju povinnosť vyplývajúcu im zo zmluvy o úvere, žalovaný úver dňa 28.09.2011 zosplatnil. K premlčaniu práva na plnenie zo zmluvy tak došlo dňa 29.09.2014. Tvrdili, že žalovaný napriek tomu, že právo na plnenie z úverovej zmluvy je premlčané, využil nekalé obchodné praktiky v podobe psychického nátlaku a vyhrážal sa im, že začne s výkonom záložného práva na základe záložnej zmluvy, ktorá zabezpečovala úverovú zmluvu a v prípade, ak podpíšu dohodu o uznaní dlhu, tak im dá 10 rokov pokoj a nebude ich už telefonicky kontaktovať. Nakoľko podľahli nátlaku žalovaného, dňa 31.03.2016 podpísali dohodu o uznaní dlhu a žalobcovia C/ a D/ aj dohodu o pristúpení k záväzku bez toho, aby boli zo strany žalovaného upozornení, že sa jedná o premlčaný dlh. V zmysle Zákona o ochrane spotrebiteľa je nutné považovať také konanie žalovaného, ktorý zanedbá svoju odbornú starostlivosť a nevymáha svoju pohľadávku včas a ktorý využije nízke vedomie spotrebiteľa k tomu, aby uznal premlčaný dlh, za nekalú obchodnú praktiku. Tiež dohodu o uznaní dlhu považujú za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka ako aj za nekalú obchodnú praktiku v zmysle Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a aj za absolútne neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015 sp. zn. 3 MCdo 14/2014 z ktorého vyplýva, že § 588 Občianskeho zákonníka vyžaduje, aby uznanie dlhu v písomnej forme malo také textové vyjadrenie, ktoré nevyvoláva pochybnosti o tom, že dlžník vie o premlčaní záväzku. Odkázali tiež na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 07.06.2012 č. k. 11Co/37/2012-88, Nález Ústavného súdu ČR zo dňa 15.06.2009 sp. zn. I. ÚS 342/09 ako aj rozsudok Súdneho dvora vo veci C-243 Pannon GSM Zrt proti R. D. N. a príslušné ustanovenia Zákona o ochrane spotrebiteľa (§ 7, § 4 ods. 8). Ďalej uviedli, že právny vzťah medzi nimi a žalovaným je právnym vzťahom

zo spotrebiteľskej zmluvy, preto je potrebné aplikovať naň ako aj na právne úkony, ktoré bezprostredne naň nadväzujú ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru.

2. Na preukázanie svojich tvrdení žalobcovia označili ako dôkazy Zmluvu o zriadení záložného práva č. 20331 z 17. augusta 2007, Zmluvu o úvere č. 20331 z 10.08.2007, Dohodu o pristúpení k záväzku z 31.03.2016, Dohodu o uznaní dlhu z 31.03.2016, ktoré dôkazy súdu aj predložili.

3. Na pojednávaní sa žalobcovia pridržovali podanej písomnej žaloby. Ďalej uviedli, že na danom spore majú naliehavý právny záujem, ktorý vyplýva z toho, že im žalovaný zaslal uplatnenie si záložného práva k nehnuteľnosti, a prebieha výkon záložného práva, čo im oznámil niekedy v roku 2013 a odvtedy nemajú žiadne informácie v akom štádiu je táto dražba. Z tohto vyvoláva stav ich právnej neistoty, ktorí potrebujú odstrániť, takisto potrebujú odstrániť stav právnej istoty ohľadom skutočnosti, či je dohoda o uznaní dlhu platná a či vôbec majú dlh žalovanému zaplatiť. K spotrebiteľskému charakteru úverovej zmluvy uviedli, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, nakoľko ju uzavrel dodávateľ so spotrebiteľmi, teda právnická osoba v rámci svojej podnikateľskej činnosti a fyzická mimo svojej podnikateľskej činnosti. Avšak zmluva nebola individuálne dojednaná, pretože je evidentné, že takéto zmluvy sú formulované pre viacero prípadov, nakoľko odkazujú na Všeobecné obchodné podmienky a takisto zo zmluvy vyplýva, že ide o číslo zmluvy XXXXX, čiže takýto formulár bol používaný aj v ostatných prípadoch pri uzavretí zmlúv, len sa v ňom menia sumy a niektoré náležitosti podľa konkrétneho prípadu. Tvrдили, že nie je pravda, že im bol úver poskytnutý na účely spojené s bývaním, čo žalovaný ani žiadnym dôkazom nepreukazuje. Poukázali na Uznesenie Ústavného súdu I. ÚS 243/2007 zo dňa 01. 09. 2008 z ktorého vyplýva, že každú zmluvu takto formulárove dojednanú je potrebné vykladať v prospech tej strany, ktorá túto zmluvu nevyhotovila a oni danú zmluvu nevyhotovovali a nebola im daná ani možnosť ovplyvniť jej obsah, ako aj na Rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/12/2015 zo dňa 09. 04. 2015, z ktorého vyplýva, že kto tvrdí výnimku zo zákona, v tomto prípade dodávateľ tvrdí výnimku zo Zákona o spotrebiteľských úveroch, mal by ju aj preukázať. Trvali na to, že tento úver spája s bývaním možno len záložná zmluva, avšak finančné prostriedky nikdy pri podpise tejto zmluvy nežiadali na účely bývania. Konštatovali, že predmetný úverový vzťah si nechali posúdiť Odborom ochrany spotrebiteľa Ministerstva spravodlivosti SR, ktorým bolo zistené, že úver poskytnutý touto zmluvou je potrebné považovať, v zmysle v čase uzavretia zmluvy účinného zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z., za bezúročný a bez poplatkov. Pretože mu žalovaný nechal uznať neexistujúci dlh za zmluvy o úvere, čo má tiež za následok neplatnosť predmetnej dohody o uznaní dlhu. O tejto skutočnosti žalobcovia predložili súdu Odpoveď na žiadosť Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 14.03.2017.

4. Žalobkyňa B/ na pojednávaní poukázala na okolnosti uzavretia dohody o uznaní dlhu, ktoré boli neštandardné, z dôvodu, že jej zatelefonovala právnička žalovaného a tvrdila, že prídu o dom a zablokujú im účty, ak žalovanému nezaplatia resp. nepodpíšu dohodu o uznaní dlhu. Keď jej vysvetľovala, že nie je sama čo čerpala úver, povedala že ju žiadne rodinné vzťahy nezaujímajú. Následne zavolať jej švagrovi J. a odvtedy už všetko dojednávala len s ním, dokonca samotná dohoda o uznaní dlhu nebola doručená do jej schránky na adresu D. XXX, ale do schránky jej matky na adresu D. XX. Ďalej uviedla, že nevedela o tom, že dlh, ktorý uznáva dohodou o uznaní dlhu je premlčaný, nikto jej to nepovedal ani nevysvetlil, čo je to premlčanie, keby to bola vedela, nikdy by takúto dohodu nepodpísala. Zdôraznila, že celú sumu úveru si rozdelili tak, že 150.000,- SK si zobrali oni s manželom (žalobcom A/), 150.000,- SK si zobrali jej rodičia (žalobcovia C/ a D/) a zvyšok si zobrala jej sestra Žaneta Bariaková na úhradu svojich dlhov.

5. Žalobca A/ na pojednávaní uviedol, že mal vedomosť, že si berie od žalovaného spotrebný úver, pretože zástupca žalovaného pri uzatváraní úverovej zmluvy vedel, že si úver berú pre troch a to švagriná si zoberie 470.000 SK, ktorú sumu sa zaviazala splácať po 200,- Eur mesačne, on s manželkou budú platiť po 60,- Eur a svokra po 60,- Eur s tým, že švagriná bude platiť splátky na účet žalovaného. Peniaze jej dávali určitú dobu, nepredpokladali, že nebude úver splácať, až od zástupcu žalovaného sa dozvedeli o tom, že úver nespláca.

6. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že navrhuje žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania. Poukázal na Všeobecné obchodné podmienky čl. 1 a čl. 3 z ktorých vyplýva, že poskytuje úvery len také, ktoré sú zabezpečené záložným právom nehnuteľnosti a len pre účely bývania. V prípade, ak by vedel, že žalobcovia chcú použiť čerpané prostriedky na iný účel, tak by tento úver ani neposkytol. Tiež v návrhu na uzavretie zmluvy je napísané že peniaze potrebujú žalobcovia na oprava fasády, čo je vypisované rukou obchodného zástupcu. K právneho stavu neistoty žalobcov

tvrdil, že začal výkon záložného práva, ale od tohto upustil v dôsledku žiadosti žalobcov o pokračovanie v splácaní s tým, že zároveň záložcovia pristúpili k úvere, a pretože sú enormne predĺžení, majú veľa záznamov na liste vlastníctva o exekúciách, preto ich žalobu považuje za obštrukčné konanie. Pokiaľ sa žalobcovia domáhajú neplatnosti dohody o uznaní dlhu, tak popierajú vlastné konanie, keďže sami o uzavretie takejto dohody žiadali. Tvrdil, že telefonicky boli odsúhlasené podmienky dohody o uznaní dlhu aj dohody o pristúpení k záväzku s pani Bariakovou aj s pánom Bariakom s tým, že spoločne koncipovali počet a výšku splátok, aby mohli žalobcovia pokračovať v úvere a splátky boli primerané k ich príjmom. K tvrdeniam žalobcov o formulárovom charaktere zmluvy uviedol, že návrh zmluvy nepodpísaný vypracovaný v písomnej forme v programe Word, ktorý sa dá meniť, sa posielala dlžníkom na posúdenie s tým, že takéto návrhy mohli fyzicky zlikvidovať, mohli sa ísť poradiť k advokátovi, mohli k tomu podať námietky, alebo žiadať o nejakú výnimku. Keďže žalobcovia s textom súhlasili a zmluvu podpísali a urobili tak bez tiesne, v klude a za okolností, ktoré nemôžu zneplatňovať zmluvu. K poukazom žalobcov na právne názory vyslovené súdmi či Ústavným súdom uviedol, že tieto nie je možné aplikovať na daný prípad. Z dohody o uznaní dlhu tiež vyplýva, že sa zaviazal, že nebude pokračovať vo veci dražby nehnuteľností žalobcov, pokiaľ budú títo riadne dlh splácať. Zotrval na názore, že úverová zmluva je uzavretá podľa Obchodného zákonníka tak, ako si to strany vymienili, a preto sa aj na premlčanie vzťahujú ustanovenia Obchodného zákonníka. V ostatnom sa pripojil k písomnému vyjadreniu k žalobe a k následnej duplike.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe, doručenom súdu dňa 09.03.2017 namietal miestnu príslušnosť Okresného súdu Veľký Krtíš podľa ustanovenia § 30 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok s tým, že príslušným na konanie je Okresný súd Malacky pre celé územie SR. Tvrdil, že dohoda o uznaní dlhu nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko v žiadnej zo zmlúv a listín úverovej agendy sa takáto podmienka nenachádza, teda neexistuje žiadna dopredu dohodnutá povinnosť žalobcov uzatvoriť dohodu o uznaní dlhu, prípadne iné zmluvy či dohody. Preto i konštatovanie žalobcov o nekalej obchodnej praktike je bezpredmetné. Trval na to, že všetky zmluvy a dohody, uzatvorené počas trvania úverového vzťahu medzi ním a žalobcami boli dohodnuté individuálne. Do ich obsahu mohli žalobcovia kedykoľvek a akokoľvek zasiahnuť. K dohode o uznaní dlhu uviedol, že z dôvodu, že žalobcovia nepreberali žiadne listové zásielky, preto nemal možnosť vyvinúť na žalobcov akýkoľvek nátlak, a preto aj dohodu o uznaní dlhu a zmluvu o pristúpení k záväzku im predložil cez p. J. a boli mu vrátené poštou, teda žalobcovia mali možnosť návrhy zmlúv fyzicky zlikvidovať. Ďalej tvrdil, že Zmluva o úvere č. XXXXX, ktorú uzavrel so žalobcami A/ a B/ nie je zmluvou spotrebiteľskou, je to absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), na ktorý treba aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka bez ohľadu na to, kto sú účastníci tohto právneho vzťahu. Ani zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, ktorý bol platný a účinný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, neupravoval v tomto smere žiadnu výnimku. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok OS Pezinok zo dňa 17.04.2013 sp. zn. 36C/25/2012, v ktorom spore si ako žalobca uplatňoval nárok na zaplatenie dlžnej sumy úveru voči inému dlžníkovi, kde súd ako prejudiciálnu otázku uznal predmetnú zmluvu o úvere za zmluvu podľa Obchodného zákonníka. Z odôvodnenia rozsudku na str. 3. piaty odsek okresný súd výslovne konštatuje, že „Predmetom konania je právo vzniknuté zo zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a preto v súlade s § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka sa právny vzťah medzi účastníkmi konania spravuje Obchodným zákonníkom, keď účastníci zmluvy sa navyše v súlade s § 262 ods. 2 Obchodného zákonníka dohodli o tom, že ich vzťah sa bude spravovať Obchodným zákonníkom“. Tiež z odôvodnenia rozsudku OS Nové Zámky č. k. 13C/289/2016-86, v zmysle ktorého si dlžník uplatňoval neplatnosť záložnej zmluvy, na str. 4. bod 15.) vyplýva, že „Ako otázku predbežnú súd riešil otázku platnosti úverovej zmluvy uzavretej medzi právnymi predchodcami žalobcov v I. a II. rade a žalovaným dňa 19.03.2007, nakoľko žalobcovia neplatnosť záložnej zmluvy odvodzovali práve od neplatnosti tejto úverovej zmluvy a to predovšetkým z pohľadu toho, či ide o spotrebiteľský vzťah alebo nie. Podľa § 1 ods. 2 písm. a) Zákona č. 258/2001 Zb. zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu. Z obsahu vyššie uvedenej úverovej zmluvy je zrejmé, že úver bol poskytnutý na preplatenie účelov spojených s bývaním a preto je nepochybne, že zákon o spotrebiteľských úveroch sa na danú zmluvu nevzťahoval, nemusel preto obsahovať niektoré náležitosti, ktoré by mať musel v prípade, že by išlo o zmluvu spotrebiteľskú“. Z bodu 16.) citovaného rozsudku tiež vyplýva, že „Predmetom konania je právo vzniknuté zo zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a preto sa v súlade s § 261 ods. 3 písm. d.) Obchodného zákonníka právny vzťah medzi účastníkmi konania spravuje Obchodným zákonníkom, keď účastníci zmluvy sa navyše v súlade s § 262 ods. 2 Obchodného

zákonníka dohodli o tom, že ich vzťah sa bude spravovať Obchodným zákonníkom." Poukázal tiež na ustanovení § 323 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, v znení § 407 ods. 2, 3 Obchodného zákonníka, týkajúci sa uznania záväzku s tým, že disponuje e-mailom zo dňa 27.04.2014 - teda ešte pred termínom premlčania, ktorý mu žalobcovia zaslali z adresy žalobcu D/, v ktorom ho žalobca D/ žiada o povolenie splátok na úver s tým, že si je vedomý záväzku a má záujem pokračovať v splácaní. Išlo teda o jednoznačný prejav vôle pokračovať, o čom svedčí aj pokračovanie v splácaní žalobcami, pričom posledná splátka bola zaplatená v januári 2017. Preto k premlčaniu dlhu podľa Obchodného zákonníka nedošlo. Zdôraznil, že sa k žalobcom ako dlžníkom snažil správať ústretovo, s ohľadom na ich finančné možnosti a schopnosti, v súlade s dobrými mravmi a opačne s konaním iných nebankových subjektov, dokonca i bánk. Pokiaľ by mal nekalé praktiky, nevyvíjal by takú enormnú snahu a námahu na splatenie dlhu inou cestou, ako cestou predaja predmetu zálohu, a to už v roku 2011.

8. Ako dôkazy k svojmu vyjadreniu žalovaný predložil Zmluvu o úvere č. XXXXX z 10.08.2007, Zmluvu o zriadení záložného práva č. 20331 z 17.08.2007, výpis z evidencie telefonickej a SMS komunikácie č.l. 26, Záznam z osobného stretnutia z 29.09.2010, Záznam z osobného stretnutia z 17.06.2011, Oznámenie o začatí výkonu záložného práva z 28.09.2011 s doručenkami (č.l.29-32), Oznámenie prednostného záložného veriteľa z 17.10.2011 (č.l. 33-35), rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 11Co/37/2012-88 z 07. júna 2012, e-mailová žiadosť o povolenie splátok zo dňa 27.04.2017, Oznámenie k Vášmu e-mailu Úver - žiadosť o upravenie splátok a možnosť pokračovania splácania úveru č. 20331 z 23.09.2014, Zaslanie návrhu Dohody o pristúpení k záväzku a Dohody o uznaní dlhu z 31.03.2016, Čestné prehlásenie záložcu z 10.08.2007, rozsudok Okresného súdu Pezinok z 17. apríla 2013 č. k. 36C/28/2012-29, rozsudok Okresného súdu Nové Zámky z 03. februára 2017 č. k. 13C/289/2016-86,

9. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že dňa 10.08.2007 uzatvorili žalobcovia A/ a B/ ako dlžníci so žalovaným ako veriteľom Zmluvu o úvere č. XXXXX. Na základe zmluvy žalovaný poskytol žalobcom A/ a B/ úver 27.086,24 Eur (predtým 816.000,- SK) na účel spojený s bývaním. Žalovaný poskytol žalobcom peňažné prostriedky v zmysle zmluvy, pričom podmienky čerpania a splácania peňažných prostriedkov, ako aj pri neplnení zmluvných povinností sú upravené v Zmluve. Žalobcovia sa zaviazali poskytnuté peňažné prostriedky pravidelne splácať štandardnou mesačnou splátkou vo výške 273,15 Eur po dobu 240 kalendárnych mesiacov od poskytnutia úveru. Dňa 17. augusta 2007 uzavreli žalobcovia C/ a D/ ako záložcovia so žalovaným ako záložným veriteľom Zmluvu o zriadení záložného práva č. 20331, ktorou dali do zálohu nehnuteľnosti, vedené Okresným úradom Veľký Krtíš, katastrálnym odborom pre kat. úz. Sklabiná na LV č. 425, špecifikované v č.l. 1 bod 1. Zmluvy vo svojom vlastníctve, na zabezpečenie pohľadávky z titulu Zmluvy o úvere č. 20331, uzatvorenej medzi žalovaným a obligačnými dlžníkmi a to žalobcami A/ a B/. Oznámením o začatí výkonu záložného práva z 28.09.2011 žalovaný oznámil žalobcom, že prikočil k zosplatneniu úveru a vyzval ich na vrátenie celej dlžnej sumy úveru, vrátane príslušenstva v celkovej výške 34.004,04 Eur, pozostávajúcej z nesplatenej istiny 25.951,71 Eur, poplatku za predčasné splatenie 3.023,37 Eur, úroku 3.734,21 Eur a úroku z omeškania 1.294,75 Eur. Dňa 31.03.2016 uzavreli žalobcovia C/ a D/ so žalovaným Dohodu o pristúpení k záväzku podľa § 533 Občianskeho zákonníka, ktorou pristúpili k dlhu popri pôvodných dlžníkoch A/ a B/ a stali sa dlžníkmi žalovaného spolu s pôvodnými dlžníkmi. Dňa 31.03.2016 uzavreli žalobcovia so žalovaným Dohodu o uznaní dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, z ktorej vyplýva, že uznávajú svoj dlh voči veriteľovi čo do dôvodu a do výšky, s tým že výška dlhu ku dňu spoplatnenia dňa 28.09.2011 bola v súlade so oznámením o začatí výkonu záložného práva vyčíslená na sumu istiny 25.951,71 Eur, poplatok za predčasné splatenie 3.023,37 Eur, dohodnutý úrok 3.734,21 Eur a úrok z omeškania 1.294,75 Eur. Vzhľadom na to, že dlžník po spoplatnení úveru uhradil na účet veriteľa sumu 2.600,- Eur, aktuálna výška dlhu ku dňu podpisu dohody predstavuje sumu 31.404,04 Eur, spolu so zákonným úrokom vo výške 8,75 % ročne zo súm, špecifikovaných v bode 4/ dohody. Zároveň sa veriteľ a dlžník dohodli, že dlžník bude spoločne a nerozdielne platiť na účet veriteľa riadne splátky úveru minimálne vo výške 291,11 Eur do konca splatnosti úveru s účinnosťou od 20.04.2016 do úplného splatenia.

10. Podľa ustanovenie § 137 písm. c/ CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

11. Podľa ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ,

použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa ustanovenia § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Podľa ustanovenia § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu.

16. Podľa ustanovenia § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

17. Podľa ustanovenia § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

18. Podľa ustanovenia § 3, 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak s prihliadnutím na jej charakter, okolnosti a obmedzenia komunikačného prostredku opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 3, alebo neoznámí obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejmý z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

19. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákonov. K vznesenej námietke žalovaného o miestnej nepríslušnosť Okresného súdu Veľký Krtíš podľa ustanovenia § 30 zákona č.

160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku súd uvádza, že kauzálna príslušnosť Okresného súdu Malacky v prvej inštancii ako aj kauzálna príslušnosť Krajského súdu v Bratislave na odvolacie konanie sa týka sporov o určenie neplatnosti zmluvy, koncesnej zmluvy na práce alebo rámcovej dohody podľa osobitného predpisu, teda sa týka sporov vyplývajúcich zo Zákona o verejnom obstarávaní. V danom spore sa o takýto spor nejedná, preto bol súd toho názoru že je daná jeho príslušnosť na konanie.

20. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že Zmluva o úvere č. 20331, ktorú uzavreli žalobcovia A/ a B/ so žalovaným dňa 10.08.2007 bola uzavretá ako zmluva o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, avšak je potrebné ju považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Žalovaný pri uzatváraní zmluvy totiž vystupoval ako dodávateľ, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, nakoľko v predmete svojho podnikania, zapísanom v Obchodnom registri má poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov v rozsahu voľnej živnosti a žalobcovia A/ a B/ ako spotrebiteľia, pretože nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a vystupovali ako fyzické osoby. Preto bol žalovaný pri uzatváraní zmluvy v postavení dodávateľa a žalobcovia v postavení spotrebiteľov. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické to, že jedna strana uzatvára zmluvu s veľkým počtom spotrebiteľov, pričom návrhy zmlúv sú pripravené na vopred predtlačných formulároch a spotrebiteľ nemá možnosť zmeniť obsah takto navrhovaných zmlúv. S prihliadnutím na ustanovenie § 52 ods. 2 vety poslednej Občianskeho zákonníka, ktoré nadobudlo účinnosť od 01. 04. 2015, na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Z dôvodu, že Občiansky zákonník, ktorého je súčasťou toto ustanovenie nemá prechodné ustanovenia, preto od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Zmyslom a cieľom úpravy spotrebiteľského práva v Občianskom zákonníku, je poskytovanie spotrebiteľom Slovenskej republiky minimálne taký štandard ochrany, aký stanovuje Smernica č. 93/13/EHS. Preto bolo povinnosťou súdu na tento právny vzťah aplikovať ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch.

21. Hoci žalovaný predložil súdu rozsudky OS Pezinok a OS Nové Zámky, ktorými preukazoval, že sa jedná o absolútny obchod a preto sa v súlade s ustanovením § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka právny vzťah medzi stranami sporu spravuje Obchodným zákonníkom, s prihliadnutím aj na to, že si strany navyše v úverovej zmluve, v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 Obchodného zákonníka dohodli, že ich vzťah sa bude spravovať Obchodným zákonníkom, súd na tieto neprihliadal, pretože nie je viazaný právnym názorom iného súdu, avšak súd po ich preštudovaní dospel k záveru, že sa vzťahovali sa na spory na iných skutkových a právnych základoch.

22. K námietke žalovaného, že úver, ktorý poskytol žalobcom nie je spotrebiteľským úverom, so zreteľom na ustanovenia § 1 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch súd uvádza, že z citovaného zákonného ustanovenia (§ 1 ods. 2 písm. a/) vyplýva, že sa Zákon o spotrebiteľských úveroch nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu. Avšak zmluva o úvere, ktorú strany uzavreli dňa 10.08.2007, nebola uzavretá za účelom predpokladaným týmto zákonným ustanovením. Hoci z článku II. zmluvy o úvere vyplýva, že sa úver poskytuje na preplatenie účelov spojených s bývaním, žalovaný jednak nemal povolenie na poskytovanie úverov v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 písm. a/ a žalobcovia A/ a B/ na pojednávaní zhodne potvrdili, že úver si brali na spotrebiteľský účel a bol použitý z ich strany na kúpu motorového vozidla. Žalovaný síce tvrdil na pojednávaní, že žalobcovia A/ a B/ pri spisovaní žiadosti o poskytnutie úveru uviedli, že ho potrebujú na opravu fasády, avšak na preukázanie tejto skutočnosti nepredložil žiadne dôkazy.

23. Z dôvodu, že predmetom sporu je určovacia žaloba v zmysle ustanovenia § 137 písm. c/ CSP, preto súd pred rozhodnutím o merite sporu skúmal, či majú žalobcovia naliehavý právny záujem na požadovanom určení a to so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 224/2008). Podľa názoru súdu žalobcovia majú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože ako spotrebiteľia majú špecifické postavenie slabšej strany v spore, čo nesporne osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, početná judikatúra súdov európskeho spoločenstva, ako aj právna úprava SR. Rozhodnutím súdu sa postavenie žalobcov stane istejšie, žalobcovia si vyriešia otázku, či je platná dohoda o uznaní dlhu a či majú ešte žalovanému povinnosť z titulu úveru zaplatiť peňažné prostriedky. Taktiež z ustálenej rozhodovacej činnosti súdov vyplýva, že spotrebiteľ má naliehavý právny záujem na určení každej skutočnosti, ktorá môže mať vplyv

na zmluvný vzťah dodávateľa a spotrebiteľa a podľa názoru súdu, rozhodnutie súdu v tomto spore je spôsobilé ovplyvniť právne postavenie žalobcov.

24. Následne súd zameral dokazovanie na predmet sporu a to na skúmanie platnosti Dohody o uznaní dlhu zo dňa 31.03.2016 (ďalej len „Dohoda“). Z predmetnej Dohody vyplýva, že bola uzatvorená stranami podľa ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka, preto neobstojí poukazovanie žalovaného na ustanovenie § 323 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, v znení ustanovenia § 407 ods. 2, 3 Obchodného zákonníka, ktoré upravujú uznanie záväzkov podľa Obchodného zákonníka, keďže si žalovaný sám bol vedomý toho, že vzťah medzi ním a žalobcami je občianskoprávny t. j. spotrebiteľský vzťah, na ktorý sa vzťahuje Občiansky zákonník a predpisy týkajúce sa spotrebiteľov. Po preskúmaní Dohody dospel k záveru, že predmetné uznanie dlhu nie je platným právnym úkonom, a to z toho dôvodu, že ide o právny úkon, ktorý obchádza zákon, prieči sa dobrým mravom, pretože vychádza z nekalej obchodnej praxe žalovaného. Súd mal preukázať, že Dohodu pripravil a predložil na podpis žalobcom žalovaný, hoci žalobcovia sa domáhali len povolenia splátok na splácanie svojho dlhu. Z textu Dohody nevyplýva, že by žalovaný žalobcov upozornil, že ich záväzok je premlčaný, a teda že v konečnom dôsledku nemusia záväzok zaplatiť, hoci v tom čase vedel, že je dlh žalobcov premlčaný, keďže dlh žalobcov A/ a B/ zosplatnil dňa 28.09.2011 a trojročná všeobecná premlčacia doba tak uplynula. Je nepochybné, že účelom, ktorý žalovaný predložením Dohody na podpis žalobcom sledoval, bolo prelomenie účinku premlčania predĺžením premlčacej doby na 10 rokov, so zreteľom na ustanovenie § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný tým, že žalobcom neposkytol informáciu o premlčaní záväzku, hoci v tom čase vedel o premlčaní, na ktoré v zmysle § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa je daná povinnosť orgánu, rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy ex offo prihliadať, čo bolo žalovanému známe, pretože predmetom jeho podnikania je poskytovanie pôžičiek a úverov a pozná právnu úpravu. Podľa názoru súdu žalovaný zneužil slabšie postavenie žalobcov ako spotrebiteľov a ich neznalosť právnych predpisov a pripravil si tak pre seba nedôvodnú výhodu spočívajúcu v predĺžení premlčacej doby na úkor žalobcov. Podstatne tým narušil ekonomické správanie žalobcov ako spotrebiteľov, ktorí by nepochybne v prípade, keby vedeli, že dlh je premlčaný a že záväzok nemusia platiť, dohodu o uznaní dlhu neuzavreli. Predloženie dohody o uznaní dlhu žalobcom ako spotrebiteľom bez poučenia spotrebiteľov o následkoch premlčania, je nekalou obchodnou praktikou, pričom nekalé obchodné praktiky sú zakázané. Právny úkon, ktorým je dohoda o uznaní dlhu podľa názoru súdu svojím obsahom obchádza zákon, odporuje predpisom na ochranu spotrebiteľa a je v rozpore s dobrými mravmi, preto je podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný.

25. Preto súd dospel k záveru, že uzavretím Dohody o uznaní dlhu zo dňa 31.03.2016, podpísanou žalobcami, nedošlo k účinnému uznaniu s následkami predĺženia premlčacej lehoty na dobu 10 rokov. Vychádzajúc zo skutkových okolností, za akých žalovaný dával podpisovať žalobcom uvedenú listinu, ako i na skutočnosť, že žalovaný mal vopred pripravené znenie dohody o uznaní dlhu, je nesporné, že takéto konanie žalovaného je konanie v rozpore s dobrými mravmi aj v zmysle ustanovenia § 4 ods. 8 Zákona o ochrane spotrebiteľa, pretože žalovaný neposkytnutím pravdivých informácií žalobcom dosiahol uznanie dlhu, v záujme predĺženia premlčacej doby, i keď žalobcovia nemali vôbec vedomosť a ani vôľu takéto vyhlásenie urobiť. Je tak evidentné, že úmyslom žalovaného bolo zabezpečiť si pre seba právne isté postavenie na úkor nevedomosti žalobcov ako spotrebiteľov. Takéto konanie súd považuje aj za nekalú obchodnú praktiku v zmysle ustanovenia § 8 ods. 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom takéto konanie je v rozpore s dobrými mravmi aj v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a predmetný úkon je teda absolútne neplatný podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Takáto praktika žalovaného podstatne zasahuje do práv spotrebiteľov, pričom žalovaný postupoval v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a preto uznanie dlhu ako nekalá obchodná praktika je neplatné.

26. O náhrade trov konania strán súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, na základe zásady úspechu. Žalobcovia mali v spore plný úspech, preto im súd priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnej výške. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, so zreteľom na ustanovenie § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Veľký Krtíš písomne v 5 vyhotoveniach a rozhoduje o ňom Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa uvedú všeobecné náležitosti podania (§ 127 CSP), najmä ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka a podpis. Okrem toho sa uvedú aj osobitné náležitosti odvolania (§ 363 CSP) a to proti ktorému rozsudku smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozsudok považuje za nesprávny (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).